

Autor: Zbigniew Zaniewicz

TEST PRZED PRÓBNĄ MATURĄ 2007

PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY Z GEOGRAFII

Arkusz I

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy: 120 minut

ARKUSZ I

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron i **barwną mapę**. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. W rozwiązaniach zadań przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
7. Podczas egzaminu możesz korzystać z ołówka i gumki (wyłącznie do rysunków), linijki, lupy oraz kalkulatora.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **50 punktów**.

WYDAWNICTWO PEDAGOGICZNE

Do rozwiązania zadań od 1 do 11 wykorzystaj załączoną barwną mapę Pojezierza Kaszubskiego oraz wiedzę, którą posiadasz na temat tego regionu.

Zadanie 1. (2 pkt)

Oblicz powierzchnię, jaką w rzeczywistości zajmuje pole B3.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 2. (1 pkt)

Na północ od miejscowości Pierszczewo (B4) znajduje się szczyt o wysokości 234,4 m n.p.m. Oblicz wysokość względną tego szczytu w odniesieniu do poziomu Jeziora Patulskiego.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 3. (2 pkt)

Odszukaj na mapie i wpisz do tabeli nazwy opisanych obiektów.

Opis	Nazwa
jezioro między miejscowościami Patuły i Gołubie, którego lustro wody leży na wysokości 179,1 m n.p.m.	
rzeka łącząca jezioro Trzebno z Jeziorem Ostrzyckim	
miejscowość leżąca przy głównej drodze między Brodnicą Górną a Ostrzycami	
atrakcja przyrodnicza znajdująca się w odległości około 0,5 km na zachód od Brodnicy Górnej	

Zadanie 4. (1 pkt)

Uzasadnij, dlaczego w miejscowości Przewóz (A2) nie rozwija się turystyka nad brzegiem Jeziora Raduńskiego Dolnego.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (2 pkt)

Podaj nazwę oraz przedstaw genezę najwyższego szczytu znajdującego się na przedstawionym obszarze Kaszubskiego Parku Krajobrazowego.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6. (1 pkt)

Wskaż utrudnienie, jakie napotkasz w trakcie próby przejścia od zabudowań Czapielskiego Młyna (B3) do grodziska nad brzegiem Jeziora Ostrzyckiego.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (1 pkt)

Wymień trzy formy ochrony przyrody, które zostały wprowadzone na przedstawionym obszarze.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 8. (2 pkt)

Porównaj środowisko przyrodnicze i zagospodarowanie obszarów odpowiadających polom powierzchni wyznaczonym przez współrzędne B3 i D3. Uwzględnij po dwie cechy dotyczące hydrosfery i komunikacji tych terenów.

	Hydrosfera	Komunikacja
Pole B3	— —	— —
Pole D3	— —	— —

Zadanie 9. (2 pkt)

Przedstaw krótką reklamę turystyczną miejscowości Ostrzyce, uwzględniając po dwa walory środowiska przyrodniczego i zagospodarowania turystycznego.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (2 pkt)

Uzasadnij, dlaczego linia kolejowa przebiega wzdłuż brzegów jezior Ostrzyckiego i Patulskiego, omijając miejscowość Szymbark.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Podkreśl miejscowość, w której Słońce góruje najwcześniej.

- a) Brodnica Górna
- b) Ostrzyce
- c) Gołubie
- d) Łączyń

Zadanie 12. (2 pkt)

Jawa jest obszarem aktywnego wulkanizmu, a jednocześnie posiada jedną z największych gęstości zaludnienia na świecie.

a) Uzasadnij, dlaczego pomimo częstych klęsk żywiołowych ludzie chętnie osiedlają się na tym terenie.

.....

.....

b) Wskaż główne źródło utrzymania ludności zamieszkującej obszary aktywnego wulkanizmu na Jawie.

.....

Zadanie 13. (3 pkt)

Tabela obejmuje zestawienie średnich miesięcznych wartości temperatur powietrza T (w °C) i rocznej sumy opadów O (w mm) dla wybranych stacji meteorologicznych.

Miejscowość	Wysokość n.p.m. (m)		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
.....	147	T	-1,1	-0,8	4	8,2	13,9	16	18,1	17,3	13,8	9,7	3,6	0,8	8,7
		O	27	23	26	37	57	85	61	67	47	31	35	35	531
Warszawa	112	T	-2,1	-1,8	2,7	8	14,3	16,1	18	17,6	13,2	8,8	2,8	-0,1	
		O	22	18	29	28	59	82	57	60	41	26	35	36	493
Suwałki	180	T	-4,2	-4,1	0,2	6	12,8	14,6	16,3	16	11,6	7,3	1,4	-2	6,3
		O	41	20	33	29	59	87	78	63	59	41	48	42	600
Zakopane	846	T	-4,3	-3,8	0,3	5,2	10,5	12,4	14,5	14	10,8	6,6	0,5	-0,2	
		O	43	36	52	67	131	155	149	149	108	58	60	60	919

a) Oblicz i wpisz do tabeli średnią roczną temperaturę powietrza dla Zakopanego.

b) Oblicz roczną amplitudę temperatury dla Warszawy.

Obliczenia:

c) W brakujące miejsce w kolumnie miejscowości wstaw jedną spośród następujących: Białystok, Karpacz, Wrocław.

Zadanie 14. (1 pkt)

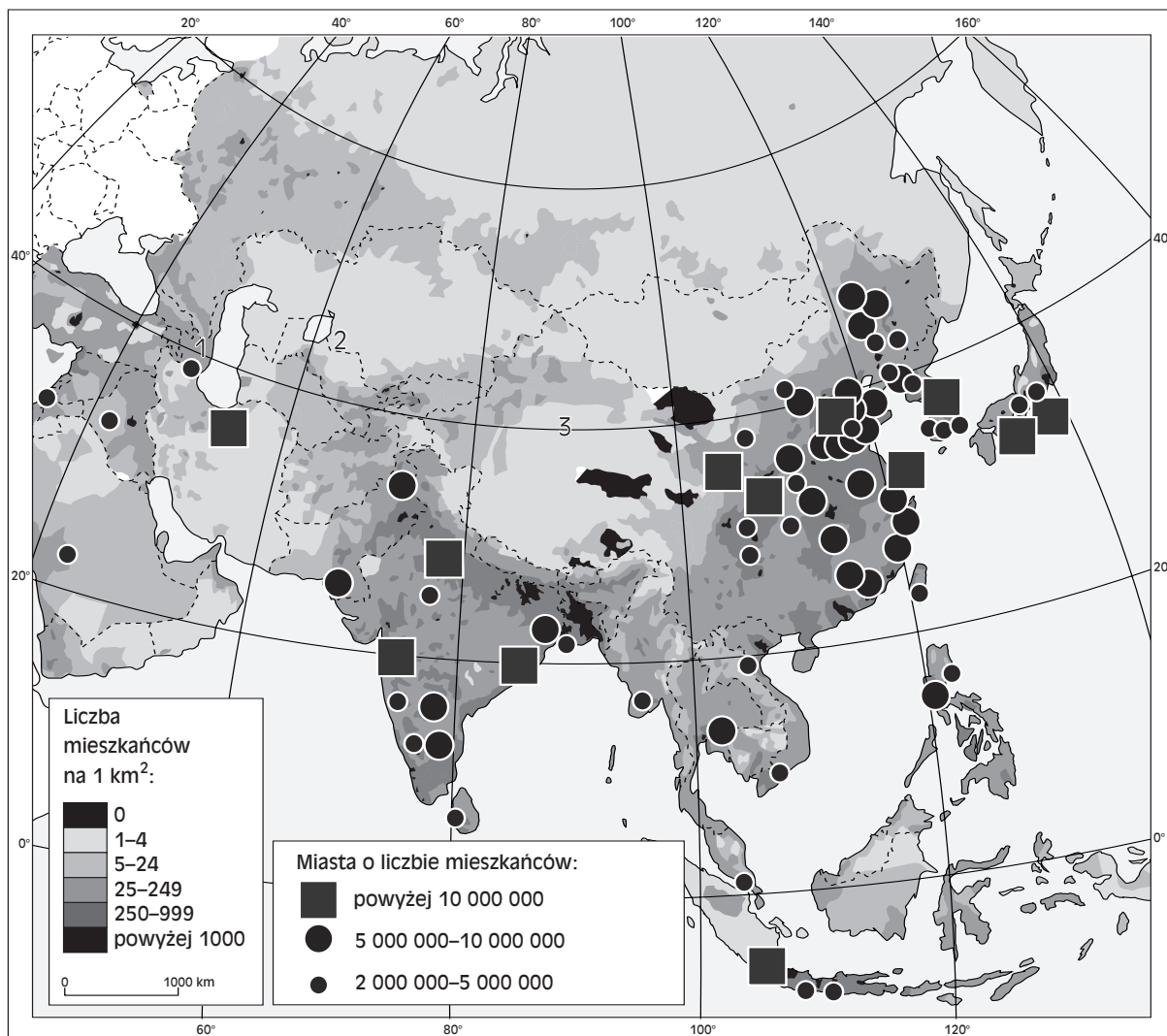
Podaj czynnik, który w największym stopniu kształtuje regionalne cechy klimatu w miejscowościach:

a) Zakopane – .....

b) Suwałki – .....

Zadanie 15. (2 pkt)

Mapa przedstawia gęstość zaludnienia Azji wraz z największymi miastami i aglomeracjami miejskimi na tym kontynencie.

a) Uzasadnij, dlaczego Chiny, mimo że są najludniejszym krajem świata, nie mają największej gęstości zaludnienia.

.....

b) Wymień dwie bariery ograniczające osadnictwo na Półwyspie Arabskim.

1. ....

2. ....

Zadanie 16. (2 pkt)

Przyporządkuj odpowiedni termin każdej z podanych definicji.

Terminy: ekumena, anekumena, urbanizacja, dezurbanizacja, subekumena, suburbanizacja.

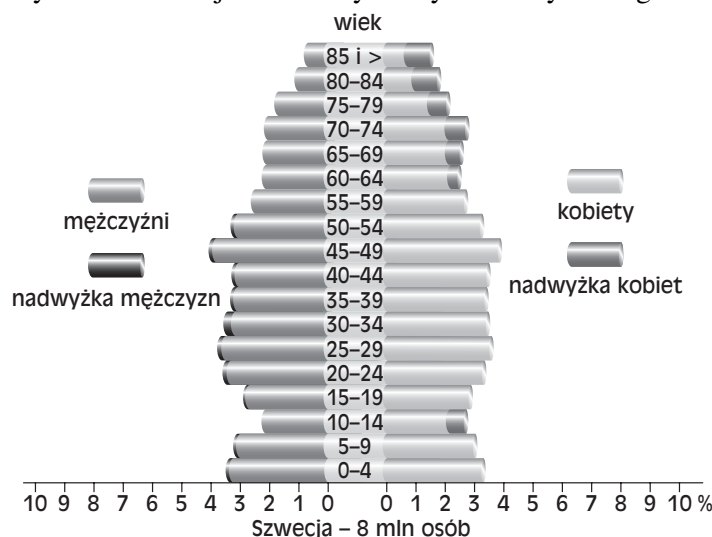
Obszar stale zamieszany i eksploatowany przez ludność to .....

Obszar okresowo zamieszany przez ludność to .....

Obszar niezamieszany i niewykorzystywany przez ludność to .....

Zadanie 17. (3 pkt)

Na podstawie piramidy wieku Szwecji określ trzy cechy struktury demograficznej tego kraju.

a) W jakim przedziale wiekowym – z zakresu wieku przedprodukcyjnego – znajduje się najmniej

Szwedów? .....

b) Od którego przedziału na stałe rozpoczyna się nadwyżka kobiet w stosunku do liczby mężczyzn?

.....

c) Przedstawiona piramida jest charakterystyczna dla społeczeństwa młodego czy starego? .....

.....

Zadanie 18. (1 pkt)

Na podstawie krótkiego opisu podaj strony zaangażowane w jeden ze współczesnych konfliktów na Bliskim Wschodzie.

Bezpośrednią przyczyną wybuchu tego konfliktu było uprowadzenie przez terrorystyczne ugrupowanie dwóch i zabicie trzech żołnierzy z armii sąsiedniego kraju. Początek lipca 2006 r. rozpoczął się seria nalotów na stolicę jednego z tych państw – Bejrut, w której, jak podejrzewano, znajdowały się bazy islamskich bojowników. Z bombardowanego kraju ewakuowano między innymi kilkuset obywateli polskich.

.....

Zadanie 19. (2 pkt)

Rozstrzygnij prawdziwość informacji, wpisując literę P – jeśli zdanie jest prawdziwe, B – jeśli zdanie jest błędne.

a) Rolnictwo pierwotne charakteryzują wysokie plony, lecz niskie zbiory. ....

b) Przykładem kraju, w którym silnie rozwija się rolnictwo plantacyjne wielkoobszarowe jest Argentyna.

.....

c) Chiny cechuje typowe rolnictwo towarowe. ....

d) W Europie Zachodniej stosuje się w rolnictwie ochronę rynku wewnętrznego. ....

Zadanie 20. (3 pkt)

Rozpoznaj opisane typy elektrowni oraz dopisz do każdego odpowiedni przykład miejscowości z obszaru Polski, w której znajduje się taki obiekt.

Miejscowości: Solina, Barzowice, Pyrzyce, Pątnów.

Typ elektrowni	Opis elektrowni	Przykład miejscowości z takim typem elektrowni
	Budowa wymaga olbrzymich nakładów finansowych i odpowiedniego ukształtowania terenu.	
	Pochodzi z nich większość światowej produkcji energii elektrycznej, choć w procesie produkcji wytwarzają wiele związków chemicznych i pyłów.	
	Lokalizowana jest najczęściej na wybrzeżach lub wzniesieniach.	

Zadanie 21. (3 pkt)

We współczesnym świecie obserwuje się proces ujednolicania się wyglądu miast.

a) Podaj nazwę tego procesu.

.....

b) Wymień dwa charakterystyczne elementy wyglądu miast, świadczące o zachodzeniu tego procesu.

.....

c) Podaj dwa pozytywne lub negatywne skutki tego procesu dla miast oraz ich mieszkańców w Azji Południowo-Wschodniej.

1. ....

.....

2. ....

.....

Zadanie 22. (3 pkt)

Wpisz do tabeli dwie wady i dwie zalety transportu kolejowego oraz podaj przykład znanej ci szybkiej kolei na świecie.

Transport kolejowy	
Wady	Zalety

Przykład szybkiej kolei na świecie: .....

Zadanie 23. (2 pkt)

Podaj dwie propozycje, które mogą zrównać szanse konkurencji małych sklepów osiedlowych z hipermarketami na obszarze naszego kraju.

.....

.....

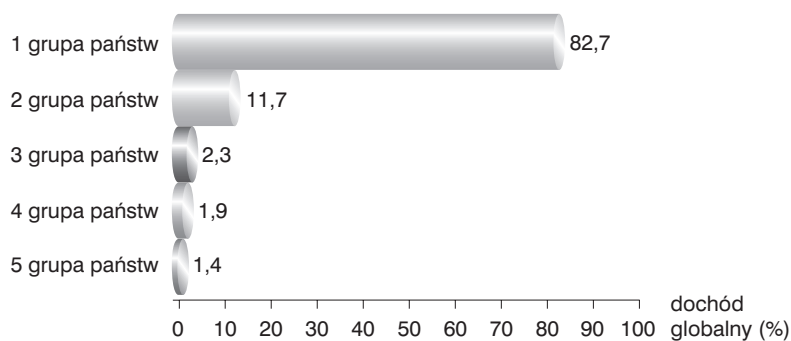
.....

.....

.....

Zadanie 24. (3 pkt)

Wykres przedstawia udział poszczególnych państw w tworzeniu dochodu globalnego.

a) Porównaj udział państw z grupy 1 w stosunku do pozostałych grup w tworzeniu dochodu globalnego.

.....

.....

.....

b) Na podstawie własnej wiedzy podaj przykłady dwóch państw z grupy 1 i z grupy 5.

grupa 1:

grupa 5:

1. .... 1. ....

2. .... 2. ....

c) Podaj dwie propozycje zwiększenia udziału dochodu państw z grupy 5 w tworzeniu dochodu globalnego.

1. ....

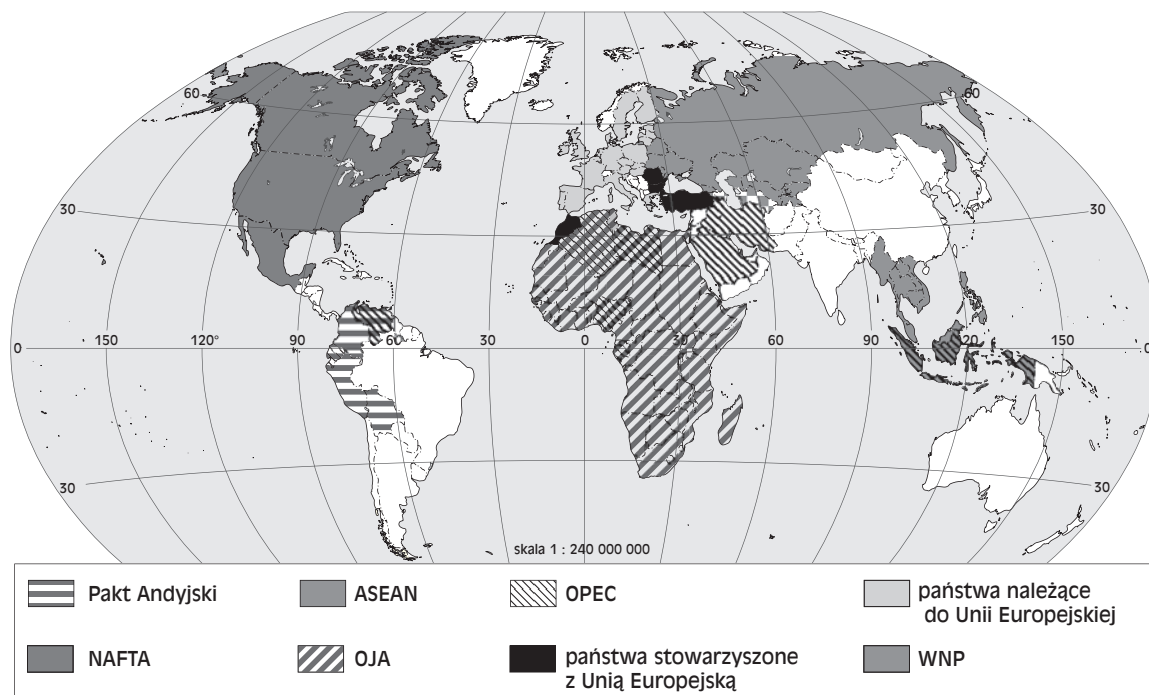
.....

2. ....

.....

Zadanie 25. (1 pkt)

Na podstawie mapy wybranych organizacji integracyjnych w świecie uzupełnij tabelę, wpisując po dwa przykłady międzynarodowych organizacji pochodzących ze wskazanych kontynentów.

Kontynenty	Przykłady organizacji
Azja	
Afryka	
Ameryka (Północna i Południowa)	

Zadanie 26. (2 pkt)

Przedstaw po dwa przykłady zysków i strat, jakie przyniosło Polsce wejście w struktury Unii Europejskiej.

Zyski:

1. ....
2. ....

Straty:

1. ....
2. ....